

Патријарх Порфирије: Истинска и права љубав на коју нас позива Господ јесте слобода

Беседа Његове Светости Патријарха српског г. Порфирија одржана 6. октобра 2024. годна на светој Литургији у цркви Светог Саве у Торонту

Наш народ има своје име, а има и своје презиме, а и једно и друго би могло стати у једно свето, најсветије име из нашег народа, у име Светог Саве. То је и наше име, то је и наше презиме, а то није ништа друго него потврда да је наше име и наше презиме: православни хришћани. То опет није ништа друго него показатељ и доказ да смо запечаћени живим Богом, именом Господа и Спаситеља нашега Исуса Христа. Тим именом светим, вечним, запечатио нас је Свети Сава и од тада до данас где год да смо, у Христу, у вери у Христа, у љубави, у добру, у врлини, ми смо један народ, ми смо једна Црква. Где год да смо подигли храм у име Божје, у име светитеља Божјих, ми смо заправо подигли свој дом, јер сваки храм православног Србина није ништа друго него продужетак Отаџбине, продужетак дома Очевог, продужетак дома своје фамилије и породице. У сваком храму се сабирамо у Христу, и они који су иза нас, који су отишли у сусрет и у наручје Божје, и они који јесмо сада, а ту

долазе и они који су после нас.

Браћо и сестре, важно је да то знамо, јер не постоји ништа друго што има толику снагу, толику свежину и такав домет као што је вера. Нема ни једног човека без вере, сваки верује у нешто, а ми, прогледавши молитвама и трудом Светог Саве, верујемо у Христа и Христом гледамо. Зато је, браћо и сестре, православна вера оно што нас је кроз векове обликовало, градило и изградило. Све што јесмо – јесмо православном вером. И не само то, него смо кроз векове, кроз Сциле и Харибде, кроз искушења разна, кроз разне непогоде, невоље, несреће и разне погибије, пролазили и опстали. И онда када нисмо имали своју државу. Било је много више векова када нисмо имали омеђене границе своје државе, али смо имали веру, имали смо Цркву и тиме смо имали непоколебиву перспективу, добијали снагу не само да преживимо и опстанемо, него да будемо креативни, да будемо стваралачки народ, да и у најтежим временима остављамо такве споменике духовности и културе којима се данас диви читав свет, а ми се њима поносимо.

Важно је наравно да у миру градимо и економију, да изграђујемо и градимо и безбедност свог народа, али све то ништа неће значити ако немамо вере, јер онда то што имамо биће празна љуштура, орахова љуска која је споља чврста и тврда, наизглед дивна и лепа, а изнутра потпуно празна. Дакле, браћо и сестре, то ви боље знате него они који живе у Отаџбини, који су у својој матици. Боље знате и осећате на својој кожи. Осећате колико је важна вера. Вером, а то значи Јеванђељем Христовим, ви чувате самосвест, свест о себи, вером јесте оно што јесте, али вером добијате и снагу и моћ да немате никакав комплекс и предрасуде, да нисте фрустрирани онда када се треба интегрисати у заједницу у коју сте дошли. Где год је наш народ ишао, најпре је зидао храмове. Ви добро знате да само онај који долази на свету Литургију, који се причешћује Телом и Крвљу Христовом у православном храму, светосавском и српском, да је тај оно што је био његов отац, дед и прадед, оно што су били његови преци, а много је оних који не налазе свој темељ, своје извориште и свој корен у православном храму и овде у Торонту. И може бити да сентиментално имају у себи сећање на своје порекло, али су потпуно заборавили на себе, заборавили себе, заборавили у потпуности и по суштини своје претке и пре или касније постају нешто друго. Наравно, ми не осуђујемо такве, али знамо да истинско здравље и истинску снагу, храброст и спремност да се хватамо у коштац са изазовима и искушењима које нам живот доноси можемо имати само ако имамо спознају себе, ако знамо ко смо и одакле смо, ако смо свесни свог духовног идентитета најпре. Важно је зато, браћо и сестре, да имамо веру православну. То је пуноћа и савршенство

откривења Божјег. Важно је да чувамо Цркву своју.

Има једна прича у Отачнику, у којој један човек оптужује једног светитеља, великог подвижника, говорећи му: Ти си највећи лопов! Он смирено каже: Јесам, опрости ми. А онда овај каже: Ти си највећи клеветник! А овај каже: Јесте, опрости. Такав сам. А онда му још каже: Ти си највећи блудник! А он опет каже: Јесте, опрости. Такав сам. Иако ништа од тога није био, али будући да зна да је само слаб човек, да има недостатака и да му је потребна благодат Божја, скромно, смирено и увек у покајању прихвата сваку осуду на себе. А онда овај на крају каже: Ти си расколник! Ти си јеретик! Тог тренутка побуни се и поскочи светитељ Божји и каже: То не! То нисам! Јер нема већег промашаја и нема већег пада од одвајања себе од Тела Христовог, од заједнице верних. Светитељ сваки у свему себе осећа горим и грешнијим од свих, иако је подвижник и благодат Божја почива на њему, али не пристаје да се одвоји кроз раскол или кроз јерес од Цркве, јер је Црква лађа спасења. У Њој влада благодат Божја и љубав Христова, управо како смо чули данас, браћо и сестре, у Јеванђељу које смо прочитали, када један законик дошавши Христу, пита Га, кушајући Га: Реци ми која је највећа и најважнија заповест. А Господ не наводи ништа од оних заповести које су побројане у Старом Завету и којих су се држали припадници старозаветне Цркве. Тај закон старозаветни регулисао је сваки покрет човековог живота. Било је више од шесто некаквих правила и готово сва су била забране, не смеш ово, немој оно. Те забране су производиле осећање код верника да су у сталном преступу закона Божјег и зато су имали страх и фрустрацију у односу на Бога. А ево, јеванђелист Јован каже: Бог је љубав! Па како можемо онда имати страх пред љубављу Божјом? Како се можемо бојати Онога који је по својој суштини љубав, све нас воли неизмерно независно од тога какви смо и даје нам читавог себе? И зато Господ одговарајући закону каже да је највећа заповест о љубави да читавим својим бићем волимо Бога и ближњег свог као самога себе. За разлику од Старог Завета и правила које су забране, ево, Господ нас подстиче на активност. Љубав је излазак из себе, највећа динамика, отварање свог срца и свог бића да свако може наћи покој у Њему, како каже опет један од светитеља Божјих. Љубав чини да срце човеково има много улаза. Таква треба да буду наша срца, да свако у њих може ући и да нема ни једног излаза, да свако може осетити топлину, радост и потребу да ту, у љубави, и остане.

Дакле, да читавим својим бићем волимо Бога и ближњег свог као самога себе. Читав закон и пророци стоје на том темељу, на темељу љубави. Те две љубави су заправо једна те иста љубав, тј. онда када волимо Бога волимо и

ближње своје, јер вели већ поменути јеванђелист Јован: Ако волимо Бога, логично је да волимо једни друге. Како можемо волети Бога ако Га не видимо, а не волимо онога кога је Он створио, брата свога који је поред нас. И са друге стране, наша међусобна љубав јесте потврда и показатељ да волимо Бога, да верујемо у Бога и да верујемо у Њега препуштајући се Његовој љубави, да имамо поверење у Њега, јер Он све трпи и све прашта. Апостол Пале је испевао Химну о љубави, у којој се јасно говори шта је то хришћанство. То је новина! То је револуција у историји људске цивилизације, новина којом је хришћанство ступило на сцену историјске позорнице и преобразило свет, културу, друштво и сваку нашу мисао и поступак, свако наше дело. Можемо говорити језике анђелске и човечије, можемо имати дар пророштва и знати све тајне, можемо разделити све што имамо, чинити спољашње милосрђе, долазити у храм, зидати велелепне храмове, све то можемо, али то мора бити утемељено на љубави, јер све то ако чинимо, а љубави немамо ништа смо, браћо и сестре.

Најпре, наравно, љубави треба да имамо у својим породицама. Муж да воли своју жену као самога себе, као Христос Цркву. Шта то значи? Да буде спреман да се распиње за своју жену, живот свој да да за њу, а исто важи и за жену. Реч која је у Јеванђељу употребљена данас се не сме употребити, јер се погрешно разуме зато што тамо стоји: Жена да се боји свога мужа. Страх о којем говори Нови Завет, Свето Писмо и Црква није ништа друго него страхопоштовање, стајање у трепету и пажњи са страхом да не повредимо једни друге, да не озледимо једни друге. То је љубав на коју је позвана жена у односу на свога мужа.

Најважнији капитал који родитељи остављају својој деци јесте њихова међусобна љубав. Неко је некад рекао да је развод између мужа и жене за децу операција на срцу без анестезије. Ни то данас није популарно да се износи пред свет и говоримо једни другима, јер наизглед тиме једни другима укидамо слободу. Истинска и права љубав на коју нас позива Господ јесте слобода. То је разлика између старозаветних заповести које нас заробљавају и наређују шта да радимо, шта не смемо да преступимо. А ево, Господ нас позива на љубав која је избор и наше опредељење.

У љубављу, браћо и сестре, у Христу смо се данас сабрали овде. Ја сам захвалан вама што овде у далеком свету, далеко од матице, долазите у храм Божји, у храм Светом Сави посвећен, што се молите и што тиме потврђујете да волите Бога без обзира на то да ли сте слаби, да ли имате промашаје у свом животу, да ли сте грешни... Нема човека без греха. Вечна правда је само

правда Божја. Независно од тога, будући да вас љубав према Богу и према свом роду доводи у овај храм, ви сте у сигурној луци, на сигурном броду. Ту је савршена и апсолутна љубав Божја која све прашта ономе који је свестан својих промашај и својих слабости.

Благодаран сам Богу на тој вашој љубави. Захвалан сам Владици што је по промислу Божјем сабрао нас архијереје да прославимо јубилеј храма и наше Цркве овде у Канади са свешћу да је најважније да нам Христос, да нам Бог, управо због љубави Његове, буде на првом месту. Кад је Бог на првом месту у нашем животу све остало ће бити на свом месту. Немојте мењати редослед вредности, лествицу вредности. Бог да буде на првом месту! Сви ћемо пре или касније ићи пред Његово лице. Кад је Он на првом месту, када на Њега мислимо, кад се Њиме проверавамо, онда ћемо знати како ћемо све остало да уредимо. Зато је и речено: Воли Бога и ради шта хоћеш! Јер кад волиш Бога онда ће те љубав према Њему руководити и онда нећеш моћи да се определиш за погрешан пут. Да, падаћеш, грешићеш, али се нећеш определити за погрешан пут. Увек ћеш хтети да останеш у Цркви, да будеш члан заједнице Цркве и да ту налазиш свој смисао, да ту тражиш лепоту, да ту тражиш радост, да ту тражиш правду и да ту славиш увек Једног у Тројици Бога, Оца и Сина и Светога Духа, сада и увек и у векове векова, амин.

spc.rs